

SPIONS

Negyvenötödik rész

SEX & DRUGS & ROCK'N'ROLL

„Since art has thrown off its protective veil of espionage turning reality into living fiction, it has itself become the true wheel of history in the cosmic sense that's important.”

888: *LETTER TO=FROM BARDO - XIX/1*¹

A pop az elvárásoknak igyekszik megfelelni. A rock lázad. A pop design. A rock nyers erő. A pop ártalmatlan. A rock veszélyes. A modernizmus az 1970-es években elkezdődött agóniája idején nyilvánvalóvá vált, hogy a hiteles, autentikus művészetnek tartalmaznia kell a veszély elemét. Kötelező az istenkísértés. Minden más csak tapéta, locsogás, fecsegés, zombi madárház, tanította a korszellem. A szerencsések behaltak az örkérvényű tanításba. A sors kegyvesztettjei néma, lebénított, magányos tanúkként nézik a lepusztulás, elsilányosodás, elbutulás unalmas folyamatát, a globális semmi izgága pörgését, a szellemet elűző politika tombolását. Giccs a giccsnek, cuki a gagyinak, az ostoba értelmez, a tudatlan kioktat. Megőrültem. Amióta a kommunikáció eszközeinek fejlődése és könnyű hozzáférhetősége következtében a levelezés művészetével együtt a beszélgetés művésze is meghalt, magamnak írok, pontosabban a bennem élő Teremtőnek, aki erre a világra, ebbe a korba telepített. Drogok hiányában többnyire videó-felvételek hatása alatt dolgozom, amelyek segítenek újraélnem emlékeimet. Valóban, *Video Killed the Radio Star*.² Amikor erőt gyűjtöttem a SPIONS saga továbbéléséhez, videókat néztem a végtelen éjszakában. Pink Floyd koncerteket, interjúkat; G.I.N.A./Spiell *Total Madness* sorozatának Mallarmé költészetére és Artaud kegyetlen színházára egyaránt emlékeztető neo-sámánista szeánszait³, és a BBC remek dokumentumfilmjét: *David Bowie – Five Years*⁴. Bowie nélkül nem született volna meg, és nem élne még mindig a SPIONS. Ő szült bennünket erre a világra. Mint gyermek az anyjához, úgy viszonyulok hozzá. „Mummy come back ,cause the water's all gone... Mummy come back 'cause it's dark now.”⁵ Ha kérdéseim vannak, megnézem valamelyik interjút a YouTube-on. Ha rám dől a terror, ő ment ki romjaim alól. Mi történik velem? Rock'n'Roll Suicide,⁶ sikoltja. Meddig kell túrnöm még? *Five Years*⁷, mondja, újra és újra. Kinek a hullája takarja el a horizontomat? *Time*,⁸

1 Forrás: <http://spionslibrary47.blogspot.hu>

2 Dal a The Buggles *The Age of Plastic* című albumán (UK, Island Records, 1980)

3 <https://www.youtube.com/channel/UCAzZ2HpegYgQF4z3DvrrYw?feature=watch>

4 <http://vimeo.com/97723520>

5 Részletek David Bowie *Glass Spider* című, a *Never Let Me Down* albumon megjelent dalának szövegéből (EMI America, 1987) – <https://www.youtube.com/watch?v=qgaKZzShT8>

6 *Rock'n'Roll Suicide* – dal David Bowie *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars* című albumán (UK, RCA Records, 1972) – <https://www.youtube.com/watch?v=OYNgptAux88>

7 *Five Years* – dal David Bowie *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars* című albumán (UK, RCA Records, 1972) – <https://www.youtube.com/watch?v=louXPUW7tHU>

8 *Time* – dal David Bowie *Aladdin Sane* című albumán (UK, RCA Records, 1973) – <https://www.youtube.com/watch?v=MQSZR3NSqm8>

suttogja. Mióta halott? 1984,⁹ hallom a választ, s már takarják is el a *máj* szennyes fátlyai.

A veszély vállalásához bátorság kell. A bátorság kifejlődéséhez öntisztelet. Nem szereti magát gyávának látni. Mit jelent a bátorság? Nem a félelem hiányát, hanem leküzdését. Szembe menni a minden újtól irtózó, minden tőlük különbözőt ösztönösen meglincselni akaró, kába tömeggel. Vállalni a kozmikus magányt, a nem szimbolikus, hanem nagyon is valós egyedüllétet. Az általánosan elfogadott démona helyett a korszellem hívását követni. „Sohasem sejtettem, hogy mindez be fog következni. A 60-as években azt mondták nekem, hogy túl avantgarde vagyok ahhoz, hogy valaha is sikeres lehessenek.”, nyilatkozta a *mainstream* szupersztárrá lett David Bowie a BBC dokumentumfilmjében. Ő volt az első, aki ki merete jelenteni, hogy nem rocker, csak közlendője célba juttatása érdekében *használja* a rock'n'roll minden más médiumnál hatásosabb műfaját. Rockert alakító színész, mondja magáról. Koncertjei valójában színházi előadások. Élő, rituális színház. A SPIONS-t sem a zene érdekelte, számunkra a zene csupán szállítóeszköz, amelyen az áru – önmagunk, múltunk, származásunk, elbambulásra, önzugorításra ösztönző környezetünk, nézeteink, világértelmezésünk, rutinjaink folyamatos otthagynása – ideája utazik. A változás filozófiája. Együtt változni az idővel. 1984 előtt még élt, változott az idő. A devolúció már elkezdődött, de még nem tűnt visszafordíthatatlan folyamatnak. A Sex Pistolstól megtudtuk, amit addig csak sejtettünk, hogy jövő már nincs – *No Future* –, de a múlt és a jelen még megkülönböztethető volt, még nem olvadtak össze egyetlen, monoton egyhangúsággal ismétlődő, szextelen pillanattá.

A minden lemezével imázst, stílust váltó Bowie tanított bennünket a szerepjáték, és a médiahackelés magasrendű művészetére. Ő mutatta meg, hogy a dalszövegeknek nem kell szükségszerűen gagyiknak lenniük, azok komplex üzeneteket is hordozhatnak. Nem igaz, amit a média minden új kezdeményezést rétegművészetként definiáló cenzorai állítanak, hogy az emberek alpból csak primitív közhelyeket képesek befogadni. A cenzorok kijátszásához intelligencia és pimaszság szükséges. A botrány ellen képtelenek védekezni. Arról előbb-utóbb hírt kell adniuk, mert a média a hírekből él. A botrány a szegény ember egyetlen lehetősége a nyilvánosságra, értette meg a punkkal David Bowie. „Légy tilos”, tanította Szent Tamás is.

Mutasd magad nagyobbak az életnagyságnál! A pózolás kötelező! Illúziók nélkül nem lehet élni. A tények azért vannak, hogy megváltoztasd őket.

9 1984 – dal David Bowie *Diamond Dogs* című albumán (UK, RCA Records, 1974) – <https://www.youtube.com/watch?v=scgDWLewgQk>

NAJMÁNYI LÁSZLÓ
Homage to David Bowie (modell: Sir David O'Clock; stylist: Dion; photographer: Ray Charles White, 1985, New York)

Egyedül a költészet képes megmenteni bennünket a tényektől. A jövő tegnap volt. Tégy amit akarsz, de ne hidd, hogy a szenvedés meg fog váltani. Az egyetlen út felfelé vezet. A példa teremt a törvényt. Csak akkor kaphatsz valamit, ha többet akarsz, mint amennyit kaphatsz. A rock az éjszaka, a titkok, bűnök, halál hangja. Éjszaka mindenki szebbnek látszik. Neonfényben nyílnak a romlás virágai. Szeretik a füstöt. Varázsszerek teszik őket pompázatosakká. Csak négy dimenziót kaptunk. Ki ne akarna többet? Az anyagi lét foglya. Aki már nem emlékszik az aranykorra. Ki merne új dimenziók felkutatására és átvizsgálására vállalkozni? Csak az élőhalott, a végtelen éjszaka tükörszemű gyermeke. A rock'n'roll életforma veszélyes létezés. Kísérlet a sors megkomponálására. Ádáz, gonosz, romlott végzet. A péniszébe heroinot injektáló srác a pincelépűcsőn.

Minden épelméjű művészt a visszacsatolás hajt – nem érdemes csinálni, ha senki sem vásárolja meg. Csak a bolond művészkedik magának. Azért vagyunk, hogy egymást szolgáljuk a társadalmi tranzakció nagyszerű kölcsönösségében – ne figyelj az ego sziszegésére. Ugyanakkor, az ősi, kolostorokban gyakorolt istentiszteletekkel ellentétben a rock'n'roll eredeti mandátuma a meggazdagodásról szól. Elvis pink Cadillac-je, Graceland, a hűségesebb memphisi maffiának ajándékozott gépkocsik és aranyórák. Ringo Starr gyűrűi. John Lennon milliói, amelyekkel az amerikai polgárjogi mozgalmakat támogatta, magára vonva a CIA, az FBI és Mark David Chapman figyelmét. A rock lényege – ez különbözteti meg a többi vallástól – a totális őszinteség, a vágyak világgá ordítása. A pénz nem tesz boldoggá, de szabadabbá igen. A rock a szabadversenyes kapitalizmus emblematikus művészete. A tudat stimulálásával és szexuális csábítással operál. Nincs rock sztár *sex appeal* nélkül, míg alanyi költő, kamarazenesz, vagy festőművész bárki lehet.

SEX & DRUGS & ROCK'N'ROLL – az 1960–70-es évek Szentháromsága. Bowie a legszebb csillag – „The Prettiest Star”¹⁰ – akart lenni, olyan, aki férfiak és nők millióit el tudja csábítani. Hideg tüzet és a régi idők nagy filmsztárjainak stílusát bevetve sikerült neki, ahogy lemezeladási mutatói fényesen bizonyítják. Női ruhákat viselve hódította meg Amerikát, ahol a többek között Friedrich Nietzsche gondolatai által inspirált *Hunky Dory*¹¹ című albumának Marlene Dietrichre emlékeztető eredeti borítóját rögtön betiltották, garantálva a sikert –, aztán olyan gátlátalanul váltogatta nemét, mint zenéjének stílusát. Sőt, ha szükségét érezte,¹² kutyává változott – a *Diamond Dogs*¹³ albumának eredeti borítóját is cenzúrázták

Amerikában, a rajta heverő Bowie-fejű kutya cenzorhergelő péniszé¹⁴ miatt. A rock'n'roll szentje a kurva. A prostituált, mint a nőiesség csúcsa. Az intelligencia győzelme a nyers erő felett. Aztán ott a mozgás. A csípő főszerepe. És a gesztusok, a kezek, az ujjak kreatív használata. A genitáliák megmarkolása provokatív propaganda. Mindig az volt, mindig is az lesz. Bowie vezette be, a hiphop nagyjait ő bátorította használatára. Michael Jacksonnak köszönhetjük, hogy ma már a mainstreamben is elfogadott kifejezési eszköz, a tévében is meg lehet tenni.¹⁵ Ez nagy segítség az előadónak, mert behelyettesíti az összes gesztust, még a karlendítést és az ördög-villát is. Mindegy, hogy egy, vagy két kézzel történik, a genitáliák megmarkolása a fő gesztus. A szexusra, az élet alapfunkciójára utal.

Születése áldott napjától kezdve a rock mondén, vulgáris és szentségtelen volt – a vallási fanatizmus ellentéte. Utcagyerekekből lett dandyk önkifejezése. Szabadabb és dimenziógazdagabb közlés, mint amit az irodalom, vagy a színház megenged – valóban megtörténik, mert belefér a véletlenek játéka is. Gyilkos viccek, a sok ezer wattal megtámogatott káosz szexi tombolása. A kontrollált örület politikája. A rock'n'roll a filozófia alternatívájaként szabadult erre a világra, de alternatív filozófiává nőtt a rátapadó értelmiség fertőző támogatása alatt: a zene álláspont nélkül ma már nyilvánvalóan szemét, még a klasszikus változata is. A filozófusok – hála Istennek – mára alaposan megrikultak, de a rock erősebb, mint valaha. Elsősorban az államilag bőkezűen támogatott skandináv *dark, black, death, doom, grindcore*, stb. metálósok¹⁶ áldozatos munkájának köszönhetően.

A hiteles zene kommunikálni akar – ugyanabban a taktusban szükséges gyónásnak és agitációnak lennie egyszerre. Az előadónak egy személyben kell eladhatónak és avantgárdnak mutatkoznia (igazi kémfeladat), mert ha nem, energiát szív el, mint bármely művészeti parazita, a festőművész-től a táncikálón át aköltőcskéig. Az autentikus – tehát veszélyes – rock zene igényes kalkuláció eredménye, de végeredményben tisztán az ízlés dönt. Ösztön versus intellektus – a rock'n'roll ősi

14 <http://monolithcocktail.files.wordpress.com/2014/03/ten-awesome-gatefolds-03-diamond-dogs-outer.jpg>

15 Nők is masszírozhatják ma már ágyékukat főmúsoridőben, de a női mellbimbók villantása még mindig tabu a tévében. Miért?

16 At the Gates; Dark Tranquillity; In Flames; Scar Symmetry; Hypocrisy; Tiamat; Arch Enemy; Soilwork; Meshuggah; Amon Amarth; Edge of Sanity; Opeth; The Haunted; Himsa; Bleeding Through; Trivium; Killswitch Engage; Entombed; Autopsy; Death; Repulsion; Trap Them; Rotten Sound; Bloodbath; Paganizer; Repugnant; Bathory; Carnage; Nihilist; Entombed; Dismember; Unleashed; Mayhem; Darkthrone; Metalion; Immortal; Borknagar; Gorgoroth; Emperor; Varg; Count; Burzum; Merciless; Abruption; Euronymous; Varg; Amputation; Thou Shalt Suffer; Old Funeral; Impaled Nazarene; Black Crucifixion; Demonic; Dimmu Borgir; Carpathian Forest; Gorgoroth; Hades/Hades Almighty; Taake; Stigma Diabolicum; Tulus; Ulver; Nightwish; Children Of Bodom; Stratovarius; Sentenced; Sonata Arctica; Apocalyptica; Swallow The Sun; Reverend Bizarre; Shape Of Despair; Amorphi; Beherit; Ensiferum; Finntroll; Insomnium; Moonsorrow; Wintersun, stb.

10 *The Prettiest Star* – dal David Bowie *Aladdin Sane* című albumán (UK, RCA Records, 1973) – <https://www.youtube.com/watch?v=jo62oRWQNI4>

11 David Bowie: *Hunky Dory* (UK, RCA Records, 1971)

12 Az illegálisan terjedő állatszexes pornófilmek abban az időben váltak rendkívül népszerűvé az Újvilágban.

13 David Bowie: *Diamond Dogs* (UK, RCA Records, 1974)

NAJMÁNYI LÁSZLÓ
Homage to Syd Barrett, 2014, digital collage

gyökerei. A nagy konspirátorok, Dionüszosz és Apollón kettős szerepét meggyőzően alakító David Bowie a tudatosságot, szüntelen éberséget varázsolta a korrumpálatlan ösztönök vezérelte lázadás zenés műfajába. A rock sámánista varázslattá formálását Syd Barrettnak köszönhetjük. Míg Bowie a fegyelmezett, minden helyzetet uraló, örök győztes archetípusa, Barrett az elátkozott, kötöttségeket elviselni képtelen, démonjai által legyőzött művészé.

Roger Keith „Syd” Barrett zenész, zeneszerző, énekes, dalszövegíró, festőművész, Nick Mason dobos, zeneszerző, Roger Waters zenész, zeneszerző, énekes, dalszövegíró, és Richard Wright zenész, zeneszerző, énekes, dalszövegíró társaságában a Pink Floyd alapítója, első énekes, gitárosa és fő szövegírója volt 1965–1968 között. Kedvenc blues zenészei, a „Piedmont stílus”-ban játszó Pink Anderson és Floyd Council neveinek összevonásával ő alkotta meg az együttes nevét is. Megalakulásuk után nem sokkal a londoni Kensington High Streeten lévő Countdown Club rezidens zenekara lettek, ahol éjszakánként három másfél órás szettet kellett játszaniuk. Hogy ne kelljen ugyanazokat a számokat ismételniük, Barrett javaslatára hosszú szólókat és magnetofonszalagról játszott beeffektezett zajokból komponált ambiens részeket iktattak be. Ez szokatlan stratégia volt abban az időben, amikor a rock kánonja még maximum 3–4 perc hosszúságú számokat engedélyezett. Ez a megoldás kiváltotta ugyan a műfaj specialistáinak ellenszenvét, de a pszichedelirára egyre inkább ráhangolódó, különböző varázsszerek hatására lazuló közönség gyorsan megszerette. Ugyancsak Barrett javaslatára kezdték koncertjeiket látványelemekkel, álló- és mozgóképek vetítésével, saját készítésű berendezésekkel előállított fényeffektusokkal, köd gép alkalmazásával gazdagítani. Ezzel megelőzték Andy Warholt, aki csak egy évvel később, 1966-ban, a The Velvet Underground és Nico közreműködésével indította el az *Exploding Plastic Inevitable* című, utazó multimédia show-ját. Syd Barrett innovációinak köszönhetően a Pink Floyd hamarosan a londoni underground zenei szcéná egyik legnépszerűbb zenekara lett. Persze nem mindenütt fogadták újszerű hang- és látványvilágukat szívesen. Egy katolikus ifjúsági klub tulajdonosa például nem volt hajlandó kifizetni a honoráriumukat, arra hivatkozva, hogy amit játszanak nem zene. A bíróság a koncertfelvétel meghallgatása után neki adott igazat. Az együttes rajongótábora azonban egyre nőtt.

A Pink Floyd sztárja a lelkesen ugráló, bohóckodó, énekével és gitárszólóival folyamatosan kísérletező, saját határait minden alkalommal átlépni igyekvő Syd Barrett

lett.¹⁷ Soha nem játszotta ugyanazt a számot ugyanúgy. Szabadon változtatott dallamon, szövegen, akkordmeneten, sokszor nehéz feladat elé állítva az ő kiszámíthatatlan irányokba vezető inspirációit követni akaró zenésztársait. Innovatív gitárjátéka, kísérletezése az akkor még szokatlan hangzásokkal – disszonancia, torzítás, begerjesztés, stb. – sok kortársára, köztük David Bowie-ra, az ambiens zene egyik legnagyobb hatású úttörőjére, Brian Eno-ra, és a Led Zeppelin gitárosára, Jimmy Page-re volt nagy hatással. Bowie számos felvételén utánozta, parodizálta Barrett erős brit-akcentusú énekstílusát. A brit akcentus mindmáig kinyitja a kapukat Amerikában.

A Pink Floyd fanatikus és növekvő rajongótáborra hamarosan felkeltette a mainstream zeneipar figyelmét. 1967 februárjában az EMI szerződtette őket. Először jutottak valódi pénzhez. Az EMI lemezkiadója, a Columbia adta ki *Arnold Layne* és *See Emily Play* című első kislemezeiket ugyanabban az évben. A lemezek felkerültek a brit slágerlistákra. A BBC televízió zenés műsoraiba – *Look of the Week* és *Top of the Pops* – is bekerültek. A spontenitást életelemként élvező Syd Barrett nehezen viselte, hogy zenéjüket felvételről játszották, tátogniuk, a zenélést imitálniuk kellett a kamerák előtt. A harmadik televíziós fellépés során teljesen lemerevedett, végig mozdulatlanul állt és a semmibe nézett. Ez a televíziós felvételeket követő koncerteken is egyre gyakrabban előfordult. Mint szinte mindenki abban az időben, ő is használta a varázsszereket, főleg a füvet, hasist és LSD-t. Az eredetileg a skizofrénia és más lelki betegségek gyógyítására Albert Hofmann által, 1938-ban, Svájcban kifejlesztett LSD (*Lysergic acid diethylamide*) lett a kedvence.

Az LSD használata, a kokainnal és a heroinnal ellentétben nem vezet függőséghez, de a tudat kitágítása, az érzékenység felfokozása révén olyan megrendítő tapasztalatokat eredményezhet, amelyek avatott, tapasztalt kalauz hiányában a felszínre hozhatják a lappangó mentális problémákat. Syd Barrett, igazi rockerként nem volt mértékletes a varázsszer használatában. Ráadásul közel engedte magához rajongóit, akiknek fogalmuk sem volt, milyen erővel játszanak. Előfordult, hogy hódulatuk jeleként, titokban LSD-t kevertek italába. A szer hatása egyénenként változó. 40–500 mikrogram – egyetlen homokszemcse tömegének a tizede – számít egy dózissnak. Nincs olyan erős személyiség, aki ennek a mennyiségnek a sokszorosával – amennyit Syd Barrettel szeretetből többször megittak – súlyos megrendülés nélkül meg tud birkózni. A Pink Floyd géniuszára rászakadt a kozmosz. Minden távolivá,

17 Egy érdekes montázs 1966–77-ből, amikor a Pink Floyd a londoni UFO klubban lépett fel rendszeresen: <https://www.youtube.com/watch?v=OVremBZ7dVE>

jelentéktelenné vált ahhoz képest, amit lelki szemével látott, testével érzett.

1967 augusztusában az EMI-Columbia kiadta a Pink Floyd első albumát. A *The Piper at the Gates of Dawn* felvételei rendben mentek, bár Barrett végig szótlán volt, már nem bohóckodott, viccelt zenésztársaival a stúdióban. Már nem adott energiát a bandának, ahogy korábban tette. Vagy lehunyta szemmel, vagy a végtelenbe meredve énekelt, játszott hibátlanul hangszerén. Végzetes elidegenülése a slágerlistákra gyorsan feljutó album promóciós koncertjein katasztrófákat eredményezett. A frontember sokszor abbahagyta a játékot, csak állt a nyakában lógó gitárral némán, kezeit leeresztve a mikrofon előtt. Társai azt hitték, hogy csak múló, átmeneti problémáról van szó. Minden tőlük telhető módon igyekeztek segíteni neki, és elfedni leállásait a koncertek során. Gyermekkori barátja, Roger Waters találkoztát szervezett a pszichiátria hagyományos módszereit elvető, kora egyik legnagyobb szak tekintélyének tartott R. D. Laing skót lélekgyógyással, de a rendelőhöz érve Syd Barrett nem volt hajlandó kiszállni az autóból.

Frontemberük állapota miatt a Pink Floyd európai és amerikai koncertek sorát volt kénytelen lemondani. Amikor 1967 őszén bekerültek a legnépszerűbb amerikai tévéshowkba, Barrett nem válaszolt a műsorokat vezető szupersztárok, Dick Clark és Pat Boone kérdéseire. Rendszeressé vált, hogy a koncerteken vagy el sem kezdett játszani, vagy dührohamot kapott és összetörte gitárját, szétverte a berendezéseket. Többször bevizelt a színpadon. Gyakran társainak kellett az öltözőjéből a színpadra támogatni, időnként el is tűnt.

A számos hangszeren játszó David Gilmour énekes, zeneszerző, dalszövegíró 11 éves korában, Cambridge-ben ismerkedett meg iskolatársával, Syd Barrettel. 1965-ben együtt járták be Spanyolországot és Franciaországot. Utcai zenészekként, Beatles számokat játszva próbálták biztosítani a napi betevőt. Letartóztatták őket, Gilmour alutápláltság miatt kórházba került. Párizs környékén táborozva időnként bementek a városba, hogy tanulmányozzák a Louvre és más múzeumok művészeti gyűjteményeit. Gilmour két zenésztársával 1967-ben visszatért Franciaországba, ahol korabeli slágereket játszva próbáltak megélni. Hangszereiket, berendezéseiket ellopták. Gilmour Londonba utazott, ahol teherautósofőrként próbálta összeszedni a pénzt az új hangszerekre, berendezésekre. Ellátogatott a stúdióba, ahol a Pink Floyd éppen az első kislemezük felvételén dolgozott. Megrendítette, hogy régi barátja, Syd Barrett nem ismerte meg. 1967 decemberében az együttes felkérte, hogy csatlakozzon hozzájuk. Feladata az volt, hogy vegye át Barrett gitárszólóit és énekeljen helyette, amikor a frontember lemerevedett. Ilyenkor a természetes Gilmour a mozdulatlaná vált Barrett

elé lépett, és háttal a közönségnek játszott és énekelt helyette. Ugyanazokat az effekt-boxokat használta gitárján, és Barrett hangját utánozva énekelt, hogy a közönség ne vegye észre a helyettesítést. A frontemberben időnként felébredt a területvédő ösztön, kilépett Gilmour mögül és játszott gitárján néhány hangot, énekelt pár szót, majd újra lemerevedett, ami természetesen káoszt eredményezett. „*Syd a barátunk volt, de néha szeretünk volna megfojtani*”, nyilatkozta Roger Waters később. 1968. január 26.-án a mikrobusszal fellépésre induló Pink Floyd tagjai úgy döntöttek, hogy nem mennek el a frontemberért. Nélküle játszották végig a koncertet, majd bejelentették, hogy a Beach Boys ugyancsak elszállt kreatív géniuszához, Brian Wilsonhoz hasonlóan Syd Barrett ezentúl kizárólag a dalok írására fog fókuszálni, többé nem vesz részt a koncerteken.

A Pink Floyd védjegyévé vált wagneri „nagy hangzást” a kora egyik legnagyobb gitárosaként elismert David Gilmour alakította ki. Syd Barrett szelleme azonban sokáig kísértette őket. Az *A Saucerful of Secrets* (1968), *More* (1969), *Ummagumma* (1969), *Atom Heart Mother* (1970), *Meddle* (1971) és *Obscured by Clouds* (1972) című lemezeiken még játszották egykori frontemberük kompozícióit, a *The Dark Side of the Moon* (1973) és *Wish You Were Here* (1975) albumokat pedig neki szentelték, nyilvánvalóan hozzá, neki szólnak. Barrett megjelent a *Wish You Were Here* felvételén. Megváltozott külseje – nemcsak a haját, hanem a szemöldökeit is leborotválta – miatt nehezen ismerték fel. Amikor megérdezték tőle, hogy mi a véleménye a dalról, csak ennyit mondott: „*Kicsit ósdi, nem?*”. Syd Barrett 2006. július 7.-én halt meg, cukorbetegség végzett vele. A Pink Floyd tagjai közül senki sem ment el a temetésére.

A 70-es évekről sok fontos emlékem maradt. Például az, hogy csaknem mindenkinek érdekes arca volt. Sok lelkiere, erős jellemre volt szükség a túléléshez abban az időben, és ez megmutatkozott az arcokon.

David Bowie *Diamond Dogs*, *Young Americans*, *Station to Station*, *Low* és *Heroes*, valamint a Pink Floyd *The Dark Side Of The Moon* és *Wish You Were Here* című lemezei szóltak kazettákról rozoga Zsigulimban 1978. szeptember 2.-án, ahogy Franciaországon átvágva Svájc felé közeledtünk. Pokoli érzés volt, hogy a SPIONS-t Párizsban hagyva vissza kellett térnem Magyarországra. A mellettem ülő, tőlem elválni készülő feleségemmel egyetlen szót sem váltottunk, amíg meg nem érkeztünk az első genfi közlekedési lámpáig. A francia forgalom gyorsaságához szokva örökkévalóságnak tűnt számomra, mire a lámpa pirosról zöldre váltott. „*Fuck them!*”, kiáltottam. „*Nyugil!*”, kuncogta a feleségem.

Folytatása következik

NAJMÁNYI LÁSZLÓ
Homage to the 1960–70s (digital collage, 2014)

